

UVOD

U ovome seminarskom radu cu pokusati sto bolje objasniti sta su blagajnicki zapisi, kojоj grupi hartija od vrijednosti pripada, njegova srodne hartije od vrijednosti, institugije koje ih emituju I ouporediti njihove osnovne karakteristike sa ostalim vlasnickim I duznickim hartijama od vrijednosti.

Blagajnicki zapis kao jedan od instrumenata duga koji se koristi u modernom finansijskom poslovanju predstavlja glavnu temu ovoga rada. Njegovo inkorporiranje u finansijski sistem predstavlja temu mnogih finansijskih strucnjaka.

Blagajnicki zapisi kao instrumenti duga odnosno instrumenti pomocu kojih finansijske institucije prikupljaju sredstva neophodna za sto bolje poslovanje I stvaranje konkurentske pozicije.

U uslovima danasne velike turbulentnosti trzista banke I ostale finansijske institucije prikupljaju sredstva da bi mogli konkurisati narastajucem broju razlicitih vrsta finansijskih institucija.

Banke kao najveci emitori ovih instrumenata duga- blagajnickih zapisa pomocu njih se javljaju kao moguci konkurenti ostalim finansijskim institucijama.

Blagajnicki zapisi u mnostvu hartija od vrijednosti imaju svoje karakteristike kao I ostale sve , ovi finansijski instrumenti koji su predmet ovoga seminarског rada. U sve vecim promjenama koje se desavaju u danasnjem svijetu blagajnicki zapisi daju odredjenu sigurnost I mnostvo ljudu sve vise "bijezi" instrumentima koji pruzaju sigurnost sa sto manjih rizikom.

Sa svojim karakteristikama blagajnicki zapisi predstavljaju idealnu hartiju od vrijednosti koju treba dalje razmotriti.

Pokusacu da u daljem izlaganju sto bolje objasnim ove instrumente duga- blagajnicke zapise.

BLAGAJNICKI ZAPIS I KRATKOROCNE HARTIJE OD VRIJEDNOSTI INSTRUMENTI DUGA

Blagajnicki zapisi spadaju u kratkorocne hartije od vrijednosti, koje predstavljaju izuzetno veliku grupu instrumenata duga.

U daljem izlaganju prvo cu se pozabaviti kratkorocnim instrumentima duga , njihovim karakteristikama I podjelom sa posebnim osvrtom na temu ovoga rada blagajnicke zapise. Ovu difresiju cu napraviti, da otklonim svaku nepoznаницу koja bi se mozda provalcila u daljem razumjevanju ove teme.

Kao sto rekoh, kratkorocne hartije od vrijednosti predstavljaju izuzetno veliku grupu instrumenata duga. One se prije svega smatraju instrumentima trzista novca, koje pak predstavlja kratkorocni segment finansijskog trzista. Za sada samo da kazem kako trziste novca predstavlja "mjesto susretanja ponude I traznje kratkorocnih finansijskih instrumenata (active)" . Najznacajniji finansijski instrumenti trzista novca su upravo kratkorocne hartije od vrijednosti duga. Njihovi emitenti mogu biti razliciti- drzava, njeni organi, organizacije I agencije, lokalni organi vlasti, firme, **banke**, i druge finansijske institucije.

Razlozi emisije takodje mogu biti vrlo razliciti. Uglavnom dominiraju dvamotiva za emisiju:

-Obezbedivanje sredstava za resavanje problema likvidnosti I

-Prikupljanje sredstava za kratkorocno finansiranje, pri cemu se savladavaju odredni gepovi na koje emitent nailazi u svakodnevnom poslovanju.

Iako postoji veliki broj kratkorocnih hartija od vrijednosti instrumenata duga, u ovome seminarском radu ja cu spomenuti samo najvaznije. To su:

-Blagajnicki zapisi

-Komercijalni zapisi

-Certifikati o depozitu

-Drzavni zapisi

-Sporazumi o reotkupu

-Mjenice akceptirane od strane banke

-“ Federalni fondovi”

Poslije ovoga nabranja nekoliko recenica cu reci o svakom ovome instrumentu duga, zatim cu svoju paznju usredsrediti na blagajnicke zapise.

Komercijalni zapisi- predstavlja kratkorocnu hariju od vrijednosti – instrument duga koju emituju preduzeca, u cilju prikupljanja novcanih sredstava za finansiranje svog poslovanja. Rijec je o instrumentu duga koji se prodaje u diskont, po cijeni manjoj od nominalne vrijednosti. Komercijalni zapisi spadaju u hartije koje nisu garantovane ili osigurane nekom aktivom.

Certifikat o depozitu- predstavlja kratkorocnu hartiju od vrijednosti- instrument duga ciji se emitent obvezuje da ce imao certifikata isplatiti iznos deponovanih sredstava sa pripadajucom kamatom u utvrdenom roku. U ulozi emitenta certifikatanajceze se pojavljuju banke i druge depozitne institucije.

Drzavni zapisi- Po odredbama jugoslovenskog zakonodavstva drzavni zapis je predstavlja kratkorocnu hariju od vrijednosti koju mogu emitovati Savezna drzava ili republike clanice, sa ciljem prikupljanja slobodnih novcanih sredstava za premoscavanje vremenske neusklađenosti izmedju prihoda i rashoda u svojim budzetima.